

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури
Кафедра спорту і спортивних ігор

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри спорту і спортивних ігор

_____ М. В. Прозар
підпис

27 _____ 2021 р.
число місяць

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ СПОРТИВНИХ ІГОР

підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Фізична культура)

спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура)

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

мова навчання українська

Розробник програми: М. В. Прозар, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, завідувач кафедри спорту і спортивних ігор, доцент,
Є. П. Козак, кандидат педагогічних наук, доцент,
В. А. Стасюк, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, викладач кафедри спорту і спортивних ігор,
А. О. Петров, кандидат педагогічних наук, викладач кафедри спорту і спортивних ігор

Робочу програму ухвалено на засіданні кафедри спорту і спортивних ігор

Протокол №13 від «27» серпня 2021 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми

підпис

Ю. В. Юрчишин

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Мета вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки «Теорія і методика викладання спортивних ігор» полягає у формуванні спеціальних (фахових) компетентностей спеціальності, програмних результатів навчання у майбутніх учителів фізичної культури, які спрямовані на підготовку висококваліфікованого фахівця, оволодіння ним руховими вміннями, навичками та методикою навчання рухових дій у спортивних іграх.

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік навчання	1-й	2-й
Семестр вивчення	II семестр	II, III семестри
Кількість кредитів ЄКТС	3 кредити	1 кредит
Загальний обсяг годин	90 годин	30 годин
Кількість годин навчальних занять	46 годин	8 годин
Лекційні заняття	6 годин	2 годин
Практичні заняття	40 годин	6 годин
Семінарські заняття	-	-
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна та індивідуальна робота	44 години	22 години
Форма підсумкового контролю	залік	залік

3. Статус дисципліни: обов'язковий освітній компонент професійної підготовки.

4. Передумови для вивчення дисципліни: завдяки вивченню обов'язкових освітніх компонентів професійної підготовки, а саме: «Анатомія людини з основами спортивної морфології», «Вступ до спеціальності», «Історія фізичної культури», у здобувачів вищої освіти мають сформуватися теоретичні знання щодо анатомічних особливостей будови тіла людини, нормативно-правових документів закладу вищої освіти, історичних етапів зародження спортивних ігор у світі та в Україні.

5. Програмні компетентності навчання:

Загальні компетентності:

- здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність);
- здатність виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; здатність до вияву національної культурної ідентичності, творчого самовираження (культурна компетентність).

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності:

- здатність моделювати зміст уроків, інших форм фізичної культури відповідно до обов'язкових результатів навчання дітей в закладі загальної середньої освіти, а також здійснювати моніторинг результатів, урахуваючи вікові, статеві й індивідуальні особливості дітей (предметно-методична компетентність);
- здатність володіти та практично реалізовувати педагогічні, медико-біологічні, інформаційні технології, спрямовані на формування у дітей вміння застосовувати набуті знання, базові й нові види рухової діяльності, що передбачені змістом фізичної культури в закладі загальної середньої освіти (навчальна компетентність);
- здатність володіти та практично реалізовувати педагогічні, медико-біологічні, інформаційні технології, спрямовані на розвиток фізичних (рухових), моральних, волевих якостей дітей під час реалізації різних форм фізичної культури в закладі загальної середньої освіти (розвивальна компетентність);
- здатність володіти і практично реалізовувати психолого-педагогічні технології, методики, що під час реалізації різних форм фізичної культури в закладі загальної середньої освіти сприяють формуванню в дітей позитивної самооцінки, я-ідентичності, мотивації до фізичної активності, критичного мислення у пов'язаних із нею питаннях та вміння організовувати відповідну пізнавальну діяльність (психологічна компетентність);
- здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття, емоції, керувати власними емоційними станами за допомогою засобів і методів фізичної культури, а також тактовно і конструктивно взаємодіяти з дітьми, іншими учасниками освітнього процесу у напрямі усвідомлення та поцінування кожного як особистості під час реалізації різних форм фізичної культури в закладі загальної середньої освіти (емоційно-етична компетентність);

- здатність до рівноправної й особистісно орієнтованої взаємодії з дітьми під час реалізації різних форм фізичної культури в закладі загальної середньої освіти, у тому числі із залученням батьків на засадах партнерства для надання додаткової допомоги дітям і підтримки тих, хто має особливі освітні потреби (компетентність педагогічного партнерства);

- здатність організувати безпечне освітнє середовище з навчального предмету в закладі загальної середньої освіти, використовуючи у різних формах фізичної культури сучасні здоров'язбережувальні технології, що передбачають профілактично-просвітницьку роботу з учнями, іншими учасниками освітнього процесу щодо культури здорового і безпечного життя, санітарії і гігієни, а також надання (у випадку необхідності) їм домедичної допомоги та збереження особистого здоров'я під час професійної діяльності (здоров'язбережувальна компетентність);

- здатність створювати умови для функціонування інклюзивного освітнього середовища під час реалізації в закладі загальної середньої освіти різних форм фізичної культури, яке передбачає педагогічну підтримку дітей із особливими освітніми потребами шляхом забезпечення сприятливих умов для реалізації їх фізичної активності (інклюзивна компетентність);

- здатність організувати кожну визначену форму фізичної культури дітей в закладі загальної середньої освіти (урочну, позаурочні малі й масові спортивно-оздоровчі), а також організувати діяльність дітей під час реалізації кожної такої форми та вести документацію, передбачену освітнім процесом із фізичної культури (організаційна компетентність);

- здатність прогнозувати результати фізичної культури дітей в закладі загальної середньої освіти протягом певного року навчання, враховуючи їхні вихідні дані, індивідуальні особливості, а протягом навчального семестру й чверті з урахуванням поставлених завдань і можливостей дітей (прогностична компетентність);

- здатність проектувати зміст уроків, позаурочних форм фізичної культури, виконуючи вимоги державного стандарту освіти та враховуючи освітні потреби і попередні результати розвитку та навчання дітей (проектувальна компетентність);

- здатність оцінювати результати фізичної культури за напрямом, що стосується розвитку фізичних якостей, навчання рухових дій, оволодіння теоретико-методичними знаннями; аналізувати одержані оцінки й забезпечувати самооцінювання за такими напрямками: розвиток фізичних (рухових) якостей, навчання рухових дій, формування теоретико-методичних знань, умінь (оцінювально-аналітична компетентність).

6. Очікувані результати навчання з дисципліни.

За результатами вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки «Теорія і методика викладання спортивних ігор» у здобувачів вищої освіти мають сформуватися такі програмні результати **навчання**:

- вміє застосовувати теоретичне моделювання при формуванні змісту уроків та інших форм фізичної культури дітей з урахуванням вікових особливостей, персональних здібностей, інтересів, потреб і мотивів (здобувачі вищої освіти виробляють навички застосування методичних особливостей вивчення спортивних ігор з учнями закладу загальної середньої освіти);

- володіє та практично реалізує педагогічні, медико-біологічні, інформаційні технології для навчання дітей застосовувати набуті знання при реалізації базових і нових видів рухової діяльності, що передбачені змістом фізичної культури в закладі загальної середньої освіти (майбутні вчителі фізичної культури застосовують у практичній діяльності досконало опрацьовані технології проведення уроків фізичної культури на найвищому рівні);

- володіє та практично реалізує педагогічні, медико-біологічні, інформаційні технології для формування освіченості дітей у здійсненні розвитку фізичних (рухових), моральних, вольових якостей за допомогою засобів і методів фізичної культури (вчитель фізичної культури формує у дітей правильний розвиток не лише фізичних якостей, але і моральних та вольових, особливо під час вивчення командних ігор);

- вміє орієнтуватись в інформаційному просторі фізичної культури, здійснювати пошук і критичний аналіз одержаної інформації, а також адекватно оперувати нею під час професійної діяльності; добирати електронні освітні ресурси, оцінювати їх ефективність для досягнення освітніх цілей відповідно до умов навчання, вікових особливостей, рівня підготовленості й потреб дітей (для досягнення високих результатів під час проведення уроків фізичної культури, фахівець веде постійний пошук інформації, що є основою самовдосконалення та підвищення професійної компетентності);

- спроможний визначати завищену (занижену) самооцінку дітей для її подальшої корекції, створювати умови для формування позитивної мотивації під час визначених форм фізичної культури; застосовувати завдання, засоби, методи і навчальний матеріал, що забезпечують розвиток пізнавальної діяльності дітей щодо фізичної культури; використовувати технології розвитку в дітей критичного мислення та формування навичок рефлексії у питаннях із фізичної культури для розуміння себе, своїх цінностей, потреб, можливостей (різносторонній розвиток дітей засобами спортивних ігор включає в себе визначення психологічних особливостей кожної дитини, можливість виправити самооцінку учня, сформувати правильну мотивацію та сприяти розвитку критичного мислення в учнів);

- застосовує механізми суб'єкт-суб'єктного підходу в практичній діяльності, вміння координувати і стимулювати навчально-пізнавальну діяльність дітей, підтримання їх прагнень до розкриття індивідуальних здібностей, можливостей і саморозвитку, в тому числі із залученням батьків на засадах партнерства для надання додаткової допомоги дітям та підтримки тих,

хто має особливі освітні потреби (майбутні вчителі під час вивчення дисципліни моделюють систему роботи з дітьми, які потребують особливої уваги та підтримки, зокрема це розглядається під час виконання індивідуальних завдань);

- вміє організовувати освітнє середовище для занять фізичною культурою, враховуючи правила безпеки життєдіяльності, протиепідемічні, санітарні норми і правила, а також проводити профілактичні заходи зі збереження й зміцнення здоров'я дітей та надавати (у випадку необхідності) домедичну допомогу дітям, іншим учасникам освітнього процесу в закладі загальної середньої освіти (здобувачі вищої освіти після завершення курсу дисципліни знають усі основні правила безпеки життєдіяльності та санітарні норми, що дозволяє їм з дотриманням усіх норм здійснювати професійну діяльність);

- вміє створювати умови для функціонування інклюзивного освітнього середовища під час реалізації в закладі загальної середньої освіти різних форм фізичної культури, передусім забезпеченням сприятливих умов для реалізації фізичної активності дітей із особливими освітніми потребами (майбутні фахівці знають загальні основи роботи з дітьми із особливими освітніми потребами та створюють для них під час навчання необхідні умови);

- вміє використовувати набуті знання і рекомендації, інновації фахівців щодо організації різних форм фізичної культури та діяльності дітей під час їх реалізації в закладі загальної середньої освіти (під час вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти практикують організацію і проведення різних форм діяльності учнів та дорослого населення, що забезпечує формування вказаних результатів навчання);

- знає вимоги до оформлення документації, основні закономірності побудови документів для забезпечення освітнього процесу та вміє практично застосувати такі знання (майбутній учитель фізичної культури повинен володіти не лише методичними навичками організації та проведення навчального процесу, але й правильного документаційного оформлення професійної діяльності);

- вміє враховувати вихідні дані й індивідуальні особливості дітей при прогнозуванні результатів фізичної культури на кожний рік навчання, а поставлені завдання і можливості дітей при прогнозуванні результатів на певний навчальний семестр і чверть (фахівець користується своїми знаннями при врахуванні індивідуальних можливостей учнів та складає прогнози майбутніх результатів);

- проектує зміст уроків фізичної культури для учнів початкової, основної школи та позаурочних форм із урахуванням вимог державного стандарту освіти, освітніх потреб і попередніх результатів розвитку та навчання дітей (вчитель фізичної культури в зміст уроків закладає програмно-нормативне забезпечення відповідно до стандарту освіти, враховуючи при цьому потреби та досягнення учнів);

- використовує сучасну аналітику та психолого-педагогічні умови оцінювання результатів дітей та забезпечення самооцінювання ними, що стосуються розвитку фізичних якостей, навчання рухових дій, формування

теоретико-методичних знань (вчитель фізичної культури вчить дітей здійснювати оцінку своїх здібностей, що значно покращує результат їх діяльності).

За результатами вивчення обов'язкового освітнього компоненту професійної підготовки «Теорія і методика викладання спортивних ігор» здобувачі вищої освіти повинні **знати**:

- визначення базових понять предмету «Теорії і методики викладання спортивних ігор»: спортивні ігри, техніка гри, технічна майстерність, класифікація техніки, технічний прийом, тактика гри, засоби ведення гри, форми ведення гри, тактична комбінація, система гри, індивідуальні, групові, командні дії, стратегія, загальна фізична підготовка, спеціальна фізична підготовка;
- історію, розвиток волейболу, баскетболу, гандболу та футболу в світі;
- історію, розвиток волейболу, баскетболу, гандболу та футболу в Україні;
- сучасний стан, перспективи розвитку волейболу, баскетболу, гандболу та футболу в Україні;
- зміст, характеристика і значення ігор (волейболу, баскетболу, гандболу та футболу);
- майданчик інвентар та обладнання для ігор;
- основні правила гри з волейболу, баскетболу, гандболу та футболу;
- волейбол, баскетбол, гандболу та футбол як засіб фізичного виховання школярів;
- класифікацію технічних прийомів у нападі та захисті;
- класифікацію тактичних дій у нападі та захисті.

вміти:

- підбирати імітаційні, підвідні та підготовчі вправи для вивчення техніки, тактики ігор у волейбол, баскетбол, гандбол, футбол;
- у командній взаємодії використовувати під час навчальної гри індивідуальні, та командні тактичні дії у нападі та захисті;
- виконувати технічні прийоми гри у волейбол: переміщення у нападі та захисті, передачу м'яча двома руками зверху, прийом-передачу м'яча двома руками знизу, нижню пряму подачу, верхню пряму подачу, прямий нападаючий удар, одиночне та групове блокування, передне падіння;
- застосовувати тактичні прийоми гри у волейбол: з другої передачі гравця передньої лінії, з другої передачі гравця, що виходить з задньої лінії, з першої передачі та відкидки, системами гри у захисті 3:1:2, та 3:2:1;
- виконувати технічні прийоми гри у баскетбол: ловіння та передачу м'яча двома руками від грудей на місці та в русі, передачу м'яча однією рукою від плеча на місці та в русі, ведення м'яча, кидок м'яча однією рукою від плеча з місця, кидок м'яча однією рукою від плеча в русі (подвійний крок), фінти з м'ячем та без м'яча, заслони;
- застосовувати тактичні прийоми гри у баскетбол: групові тактичні дії у нападі: «мала вісімка», «трійка», «трикутник», командні тактичні дії у нападі:

швидкий прорив (довгою передачею, серією коротких передач зі зміною місць), командні тактичні дії у захисті: 2:3, 3:2, 1:3:1, 2:1:2, командні тактичні дії у нападі – позиційний напад, через одного центрального гравця, командні тактичними дії у захисті – особистий захист та змішана система захисту.

- виконувати технічні прийоми гри у гандбол: переміщення гравця у нападі та захисті, ловіння та передачу м'яча зігнутою рук зверху та збоку на місці та в русі, ведення м'яча, кидки м'яча у ворота з опорного та у безопорному положенні, гру воротаря, блокування та вибивання, фінти з м'ячем та без м'яча, заслони;

- застосовувати тактичні прийоми гри у гандбол: індивідуальні, групові та командні тактичні дії у нападі та захисті – швидкий прорив, зонний захист, особистий захист, змішана система захисту;

- виконувати технічні прийоми гри у футбол: переміщення гравця у нападі та захисті, удари по м'ячу ногою, зупинка м'яча, ведення м'яча, відволікаючі дії (фінти), відбирання м'яча, вкидання м'яча із-за бічної лінії, гра воротаря.

- застосовувати тактичні прийоми гри у футбол: індивідуальні, групові та командні тактичні дії у нападі та захисті.

7. Засоби діагностики результатів навчання: завдання вхідного і поточного контролю, самостійної роботи, модульної контрольної роботи.

8. Програма навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
ЗМ 1. Аналіз техніки і тактики гри у волейбол							
Тема 1. Історія і розвиток волейболу у світі та в Україні.	4	2	-	-	-	2	-
Тема 2. Аналіз техніки стійок та перемішень гравця у нападі та захисті. Аналіз техніки передачі м'яча двома руками зверху.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 3. Аналіз техніки прийому-передачі м'яча двома руками знизу. Аналіз техніки нижньої прямої подачі.	4	-	2	-	-	2	-

Тема 4. Аналіз техніки верхньої прямої подачі. Аналіз техніки прямого нападаючого удару.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 5. Аналіз техніки одиночного та групового блокування. Аналіз техніки переднього та бокового падіння.	3	-	2	-	-	1	-
Тема 6. Аналіз командних тактичних дій у захисті: за системами захисту 3:1:2 та 3:2:1. Аналіз командних тактичних дій у нападі: за системами нападу через гравця передньої лінії та гравця, який виходить з задньої лінії.	4	-	2	-	-	2	-
Разом за ЗМ 1	23	2	10	-	-	11	-
ЗМ 2. Аналіз техніки і тактики гри у баскетбол							
Тема 1. Історія і розвиток баскетболу у світі та в Україні.	4	2	-	-	-	2	-
Тема 2. Аналіз техніки стійок та переміщень гравця у нападі та захисті. Аналіз техніки ловіння та передачі м'яча двома руками від грудей на місці. Аналіз техніки передачі м'яча однією рукою від плеча на місці.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 3. Аналіз техніки передачі м'яча двома руками від грудей в русі. Аналіз техніки ведення м'яча.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 4. Аналіз техніки кидка м'яча однією рукою від плеча з місця. Аналіз техніки кидка м'яча однією рукою від плеча в русі (подвійний крок).	3	-	2	-	-	1	-
Тема 5. Аналіз техніки фінтів з м'ячем та без м'яча. Аналіз техніки кидка м'яча однією рукою від плеча у стрибку після ведення та зупинки кроком або стрибком. Аналіз техніки заслонів.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 6. Аналіз групових тактичних дій у нападі: «мала вісімка», «трійка», «трикутник». Аналіз командних тактичних дій у нападі – швидкий прорив (довгою передачею, серією коротких передач зі зміною місць). Аналіз командних тактичних дій у захисті, система зонного захисту: 2:3, 3:2, 1:3:1, 2:1:2. Аналіз командних тактичних дій у захисті – особистий захист та змішана система захисту.	4	-	2	-	-	2	-
Разом за ЗМ 2	23	2	10	-	-	11	-
ЗМ 3. Аналіз техніки і тактики гри у гандбол							
Тема 1. Історія та розвиток гандболу у	3	1	-	-	-	2	-

світі та в Україні.							
Тема 2. Аналіз техніки стійок та переміщень гравця у нападі та захисті. Аналіз техніки ловіння м'яча двома руками та передачі м'яча зігнутою рукою зверху на місці.	3	-	2	-	-	1	-
Тема 3. Аналіз техніки передачі м'яча зігнутою рукою зверху у русі. Аналіз техніки ведення м'яча. Аналіз техніки кидка м'яча у ворота зігнутою рукою зверху у русі після схресних кроків. Аналіз техніки блокування та вибивання м'ячів.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 4. Аналіз техніки гри воротаря. Аналіз техніки прихованих передач. Аналіз техніки кидка м'яча у ворота зігнутою рукою зверху у стрибку.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 5. Аналіз командних тактичних дій у нападі: швидкий прорив (довгою передачею, серією коротких передач). Аналіз командних тактичних дій у нападі: позиційний нападі «3-3», «4-2».	4	-	2	-	-	2	-
Тема 6. Аналіз командних тактичних дій у захисті: особистий та зонний захист. Аналіз командних тактичних дій у захисті. Змішана система захисту «5+1», «4+2».	4	-	2	-	-	2	-
Разом за ЗМ 3	22	1	10	-	-	11	-
ЗМ. 4 Аналіз техніки і тактики гри у футбол							
Тема 1. Історія та розвиток футболу у світі та в Україні.	3	1	-	-	-	2	-
Тема 2. Аналіз техніки пересувань та жонглювання м'ячем. Аналіз техніки ударів по м'ячу ногою.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 3. Аналіз техніки зупинки м'яча. Аналіз техніки ведення м'яча.	3	-	2	-	-	1	-
Тема 4. Аналіз техніки відволікаючих дій (фінтів). Аналіз техніки відбирання м'яча.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 5. Аналіз техніки вкидання м'яча із-за бічної лінії. Аналіз техніки гри воротаря.	4	-	2	-	-	2	-
Тема 6. Аналіз індивідуальних, групових та командних тактичних дії у нападі. Аналіз індивідуальних, групових та командних тактичних дії у захисті.	4	-	2	-	-	2	-
Разом за ЗМ 4	22	1	10	-	-	11	-
Разом	90	6	40	-	-	44	-

Заочна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Разом	у тому числі					
		лекційні заняття	практичні заняття	семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота	індивідуальна робота
ЗМ 1. Аналіз техніки і тактики гри у волейбол							
Тема 1. Історія і розвиток волейболу у світі та в Україні.	2,5	0,5	-	-	-	2	-
Тема 2. Аналіз техніки стійок та переміщень гравця у нападі та захисті. Аналіз техніки передачі м'яча двома руками зверху.	6	-	2	-	-	4	-
Тема 3. Аналіз техніки прийому-передачі м'яча двома руками знизу. Аналіз техніки нижньої прямої подачі.							
Тема 4. Аналіз техніки верхньої прямої подачі. Аналіз техніки прямого нападаючого удару.							
Тема 5. Аналіз техніки одиночного та групового блокування. Аналіз техніки переднього та бокового падіння.							
Тема 6. Аналіз командних тактичних дій у захисті: за системами захисту 3:1:2 та 3:2:1. Аналіз командних тактичних дій у нападі: за системами нападу через гравця передньої лінії та гравця, який виходить з задньої лінії.							
Разом за ЗМ 1	8,5	0,5	2	-	-	6	-
ЗМ 2. Аналіз техніки і тактики гри у баскетбол							
Тема 1. Історія і розвиток баскетболу у світі та в Україні.	1,5	0,5	-	-	-	1	-
Тема 2. Аналіз техніки стійок та переміщень гравця у нападі та захисті. Аналіз техніки ловіння та передачі м'яча двома руками від грудей на місці. Аналіз техніки передачі м'яча однією рукою від плеча на місці.	7	-	2	-	-	5	-
Тема 3. Аналіз техніки передачі м'яча двома руками від грудей в русі. Аналіз техніки ведення м'яча.							
Тема 4. Аналіз техніки кидка м'яча однією рукою від плеча з місця.							

Аналіз техніки кидка м'яча однією рукою від плеча в русі (подвійний крок).							
Тема 5. Аналіз техніки фінтів з м'ячем та без м'яча. Аналіз техніки кидка м'яча однією рукою від плеча у стрибку після ведення та зупинки кроком або стрибком. Аналіз техніки заслонів.							
Тема 6. Аналіз групових тактичних дій у нападі: «мала вісімка», «трійка», «трикутник». Аналіз командних тактичних дій у нападі – швидкий прорив (довгою передачею, серією коротких передач зі зміною місць). Аналіз командних тактичних дій у захисті, система зонного захисту: 2:3, 3:2, 1:3:1, 2:1:2. Аналіз командних тактичних дій у захисті – особистий захист та змішана система захисту.							
Разом за ЗМ 2	8,5	0,5	2	-	-	6	-
ЗМ 3. Аналіз техніки і тактики гри у гандбол							
Тема 1. Історія та розвиток гандболу у світі та в Україні.	1,5	0,5	-	-	-	1	-
Тема 2. Аналіз техніки стійок та переміщень гравця у нападі та захисті. Аналіз техніки ловіння м'яча двома руками та передачі м'яча зігнутою рукою зверху на місці.	5	-	1	-	-	4	-
Тема 3. Аналіз техніки передачі м'яча зігнутою рукою зверху у русі. Аналіз техніки ведення м'яча. Аналіз техніки кидка м'яча у ворота зігнутою рукою зверху у русі після схресних кроків. Аналіз техніки блокування та вибивання м'ячів.							
Тема 4. Аналіз техніки гри воротаря. Аналіз техніки прихованих передач. Аналіз техніки кидка м'яча у ворота зігнутою рукою зверху у стрибку.							
Тема 5. Аналіз командних тактичних дій у нападі: швидкий прорив (довгою передачею, серією коротких передач). Аналіз командних тактичних дій у нападі: позиційний напад «3-3», «4-2».							
Тема 6. Аналіз командних тактичних дій у захисті: особистий та зонний захист. Аналіз командних тактичних дій у захисті. Змішана система захисту «5+1», «4+2».							
Разом за ЗМ 3	6,5	0,5	1	-	-	5	-

ТАБЛИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗА РІЗНИМИ ШКАЛАМИ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання теоретичної підготовки	Критерії оцінювання практичної підготовки	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
						Диференційований	залик
90-100	A	відмінно	Студент володіє особливими навчальними здібностями, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходити та опрацювати необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує свої відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Технічний елемент виконано правильно, точно, вповнено і вільно	Високий (творчий)	відмінно	
82-89	B	дуже добре	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує завдання у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, більшість яких незначні	Технічний елемент виконано правильно, точно, вповнено і вільно, але допущена одна не суттєва помилка	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
75-81	C	добре	Студент вміє з'ясувати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовує її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження своїх думок	Технічний елемент виконаний правильно, але допущено не більше двох незначних помилок, які ведуть до неточного виконання деталей техніки			
67-74	D	задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Технічний елемент виконано в основному правильно, але з однією помилкою, яка призводить до невиконання деталі техніки або трьома помилками, які спричиняють неточне виконання рухової дії	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60-66	E	достатньо	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні	Технічний елемент виконано в основному правильно, але з однією грубою помилкою			
35-59	FX	задовільно, з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Технічний елемент виконаний неправильно, допущено спотворення основи техніки або допущено більше чотирьох інших помилок			
1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Технічний елемент не виконано зовсім	Низький (рецептивно-репродуктивний)	незадовільно	

Шкала оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти

Поточний контроль	Кількісний показник	Бали що нарах. за 12-бальною системою оцінювання
1.Техніка передачі м'яча двома руками зверху (виконується через сітку студенти розміщуються на лініях нападу).	Чоловіки: 15 передач 18 передач 20 передач	4 – 6 7 – 9 10 – 12
	Жінки 12 передач 14 передач 16 передач	4 – 6 7 – 9 10 – 12
2.Техніка прийому – передачі м'яча двома руками знизу (виконується через сітку студенти розміщуються на лініях нападу).	Чоловіки: 15 передач 18 передач 20 передач	4 – 6 7 – 9 10 – 12
	Жінки: 12 передач 14 передач 16 передач	4 – 6 7 – 9 10 – 12
3.Техніка верхньої прямої подачі (подача у зони захисту: 1, 5, 6).	3 рази	4 – 12
4.Техніка прямого нападаючого удару (нападаючі удари у зони 1, 5, 6)	1 рази 1 рази 1 рази	4 – 12
5. Зробити фазовий аналіз та графічно відобразити в зошиті техніку і тактику гри у волейбол.		4 – 12
Змістовий модуль 2		
Аналіз техніки і тактики гри у баскетбол		
1. Техніка ловіння і передачі м'яча двома руками від грудей у русі із кидком м'яча однією рукою від плеча з подвійного кроку. (студенти розміщуються парами на відстані 4 метрів один від одного, виконують просування вперед за допомогою передач м'яча двома руками від грудей один одному та атаку кошика кидком м'яча однією рукою від плеча з подвійного кроку).	Чоловіки з 5 спроб 2 влучних 3 влучних 4 влучних	4 – 6 7 – 9 10 – 12
	Жінки з 5 спроб 1 влучних 2 влучних 3 влучних	4 – 6 7 – 9 10 – 12
2. Техніка кидка м'яча однією рукою від плеча з місця (штрафний кидок).	Чоловіки з 5 спроб 2 влучних 3 влучних 4 влучних	4 – 6 7 – 9 10 – 12

	Жінки з 5 спроб 1 влучних 2 влучних 3 влучних	4 – 6 7 – 9 10 – 12
3. Ведення м'яча у поєднанні з кидком м'яча однією рукою від плеча з подвійного кроку.	Чоловіки. 15 с. 14 с. 12 с. Жінки. 19 с. 18 с. 16 с.	4 – 6 7 – 9 10 – 12 4 – 6 7 – 9 10 – 12
4. Техніка кидка м'яча однією рукою зверху у стрибку після ведення м'яча та зупинки кроком або стрибком.	Чоловіки з 5 спроб 1 влучних 2 влучних 3 влучних Жінки з 5 спроб 1 влучних 2 влучних 3 влучних	4 – 6 7 – 9 10 – 12 4 – 6 7 – 9 10 – 12
5. Зробити фазовий аналіз та графічно відобразити у зошиті техніку і тактику гри у баскетбол.		4 – 12
Змістовий модуль 3 Аналіз техніки і тактики гри у гандбол		
1. Техніка ловлі м'яча двома руками і передачі зігнутою рукою зверху на місці: - передача м'яча в стіну за відстані 3-х метрів.	Чоловіки – за 25 с. 24 передач 26 передач 28 передач Жінки – за 20 с. 20 передач 22 передачі 24 передач	4 – 6 7 – 9 10 – 12 4 – 6 7 – 9 10 – 12
2. Техніка виконання 7-метрового штрафного кидка у задані кути воріт.	Чоловіки – з 12 спроб Жінки – з 12 спроб	4 – 6 7 – 9 10 – 12 4 – 6 7 – 9 10 – 12
3. Техніка виконання кидка на дальність зігнутою рукою зверху в коридор 3 м.	Чоловіки – 35 м. з 6 спроб 1 влучна	4 – 6

	3 влучних 5 влучних	7 – 9 10 – 12
	Жінки – 25 м. з 6 спроб 1 влучна 3 влучних 5 влучних	4 – 6 7 – 9 10 – 12
4. Техніка кидка м'яча у ворота зігнутою рукою зверху в стрибку. Відстань до воріт 9 м. (кидки виконуються у верхні кути воріт).	Чоловіки – з 6 спроб 3 влучних 4 влучних 5 влучних. Жінки – 6 спроб 2 влучних 3 влучних 4 влучних	4 – 6 7 – 9 10 – 12 4 – 6 7 – 9 10 – 12
5. Зробити фазовий аналіз та графічно відобразити у зошиті техніку і тактику гри у гандбол.		4 – 12
Змістовий модуль 4 Аналіз техніки і тактики гри у футбол		
1. Ведення м'яча 30 м. (сек.):	Чоловіки: 5,0-4,8; 4,7-4,6; 4,5; Жінки 5,5-5,3. 5,2-5,1; 5,0;	4 – 6 7 – 9 10 – 12 4 – 6 7 – 9 10 – 12
2. Удар на дальність	Чоловіки: 25; 30; 35; Жінки 15; 20; 25.	4 – 6 7 – 9 10 – 12 4 – 6 7 – 9 10 – 12
3. Укидання м'яча (м.):	Чоловіки: 12; 13; 14. Жінки 10. 11; 12.	4 – 6 7 – 9 10 – 12 4 – 6 7 – 9 10 – 12
4. Удар на точність (разів):	Чоловіки: 2; 3; 4; Жінки:	4 – 6 7 – 9 10 – 12

	1; 2; 3.	4 – 6 7 – 9 10 – 12
5. Зробити фазовий аналіз та графічно відобразити у зошиті техніку і тактику гри у футбол.		4 – 12

Якщо студент не відпрацював пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0,1,2,3, отримані на навчальних заняттях, не виконав модульні контрольні роботи (МКР), завдання самостійної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю.

Пропущені заняття студент має обов'язково відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні, практично-семінарські, нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Студенту, який не виконав поточних домашніх завдань, не підготувався до навчальних занять, в журнал обліку роботи академічної групи ставиться 0 балів.

Студент, знання, уміння і навички якого на навчальних заняттях за 12-бальною шкалою оцінено від 1 до 3 балів, вважається таким, що недостатньо підготувався до цих занять і має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Поточну заборгованість, пов'язану з непередготовленістю або недостатньою передготовленістю до навчальних занять, студент повинен ліквідувати. За ліквідацію поточної заборгованості нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12).

Самостійна робота

Контроль за самостійною роботою відбувається на практичних заняттях, за 12-ю системою оцінювання.

Студенти готують наступні завдання самостійної роботи:

Змістовий модуль 1 – у конспектах робочих зошитах конспектують фазовий аналіз та графічно відображають техніку і тактику гри у волейбол.

Змістовий модуль 2 – у конспектах робочих зошитах конспектують фазовий аналіз та графічно відображають техніку і тактику гри у баскетбол.

Змістовий модуль 3 – у конспектах робочих зошитах конспектують фазовий аналіз та графічно відображають техніку і тактику гри у гандбол.

Змістовий модуль 4 – у конспектах робочих зошитах конспектують фазовий аналіз та графічно відображають техніку і тактику гри у футбол.

Модульна контрольна робота (20 балів)

Після вивчення усіх змістових модулів студенти пишуть модульну контрольну роботу.

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються усі студенти. Позитивну оцінку за МКР не рекомендується покращувати. Невиконання МКР оцінюється 0 балів.

Студенти, які за результатами виконання модульних контрольних робіт отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для виконання або не виконали завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

З дисципліни «Теорія і методика викладання спортивних ігор» студенти пишуть одну модульну контрольну роботу.

МКР № 1 (20 балів) «Аналіз техніки і тактики спортивних ігор (волейболу, баскетболу, гандболу, футболу)». Складається з 10 варіантів в кожному з яких по 4 питання. Кожне питання оцінюється у 5 балів.

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти.

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (Порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка), зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю).

В неформальній освіті:

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю);

- підготовка конкурсної наукової роботи;

- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;

- призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді

- отримання сертифікату судді 1-ї, 2-ї або національної категорії у своєму виді спорту або суміжних видах.

В інформальній освіті:

- наявність наукової публікації;

- волонтерська діяльність;

- підготовка школярів-призерів інтелектуальних та творчих конкурсів з фізичної культури та спорту, дитячих змагань різного рівня;

- наявність особистих спортивних досягнень (переможці, призери Чемпіонатів Світу, Європи, України, діючий МСМК, МС, КМС, I розряд.

Рейтингова оцінка з кредитного модуля

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (RD) – сумарна підсумкова оцінка за багатобальною шкалою рівня засвоєння студентом певного кредитного модуля (навчальної дисципліни) упродовж його вивчення.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з навчальної дисципліни	Оцінка за шкалою ECTS	Рекомендовані системою ECTS статистичні значення (у %)	Екзаменаційна оцінка за національною шкалою	Національна залікова оцінка
90-100 і більше	A (відмінно)	10	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	25	добре	
75-81	C (добре)	30		
67-74	D (задовільно)	25	задовільно	
60-66	E (достатньо)	10		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)		незадовільно	не зараховано

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Викладання освітнього компоненту «Теорія і методика викладання спортивних ігор» потребує наявності ноутбуку як мінімум для викладача, мобільних пристроїв у здобувачів вищої освіти з підключенням до Інтернету, для комунікації у зовнішньому орієнтованому динамічному середовищі Moodle:

- виконання тестових завдань для поточного контролю;
- виконання завдань самостійної роботи;
- виконання домашніх завдань.

Під час вивчення навчальної дисципліни необхідне таке обладнання:

- спортивний зал;
- футбольне поле;
- набивні м'ячі;
- волейбольні м'ячі;
- баскетбольні м'ячі;
- гандбольні м'ячі;
- футбольні м'ячі;
- скакалки;
- напівсфера балансувальна;
- фітболи;
- резинки;
- джгути;
- координаційна драбина.

12. Рекомендована література.

Основна

1. Драчук А. І. Теорія і методика викладання гандболу : Навчальний посібник. Вінниця: «Ландо ЛТД», 2011. 154 с.

2. Прозар М. В., Слюсарчук В. В., Зубаль М. В., Телебей С. М. Теорія і методика викладання спортивних ігор: навчально-методичний посібник [для

факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів III-IV рівнів акредитації]. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня Рута», 2014. 198 с.

3. Прозар М. В., Козак Є. П. Теорія і методика викладання спортивних ігор (волейбол): навчальний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів III-IV рівнів акредитації]. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2015. 234 с.

4. Прозар М. В., Авінов В. Л., Петров А. О., Стасюк В. А., Балан С. М. Теорія і методика спортивних ігор: навчальний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів III-IV рівнів акредитації]. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2020. 320 с.

5. Поплавский Л. Ю. Баскетбол. Київ: Олімпійська література, 2004. 446 с.

6. Стасюк В. А., Стасюк І.І., Прозар М.В., Петров А.О. Теорія і методика викладання спортивних ігор (футбол): навчально-методичний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів III-IV рівнів акредитації]. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня “Рута“», 2017. 162 с.

Допоміжна

1. Боднар Т. С. Спортивні та рухливі ігри в початковій школі. Навчальний посібник. Київ: Ранок, 2008, 192 с.

2. Віхров К. Л. Футбол у школі: навчально-методичний посібник. Київ: Кобі ЛТД, 2004. 256 с.

3. Грубник В. Л. Фізична культура. Спортивні ігри в школі. Навчальний посібник. Харків: Ранок, 2007. 288 с.

4. Джон Р. Современный баскетбол. М., Физкультура и спорт, 2001. 210 с.

5. Игнатьева В. Я. Гандбол. Москва: Физкультура и спорт, 2001. 190 с.

6. Соломонко В. В. Футбол. Київ: Олімпійська література, 2005. 296 с.

7. Черненко Н. Спортивні ігри. Конспекти уроків: 5-9 класи. Київ: Шкільний світ, 2010. 112 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни «Теорія і методика викладання спортивних ігор».

2. Корисні ресурси Інтернету:

http://www.fvu.in.ua/	Офіційний сайт федерації волейболу України
http://www.ukrbasket.net/	Офіційний сайт федерації баскетболу України
http://www.handball.net.ua/	Офіційний сайт федерації гандболу України
http://www.ffu.org.ua/	Офіційний сайт федерації футболу України
http://uk.wikipedia.org/wiki/ , Волейбол	Вікіпедія
http://uk.wikipedia.org/wiki/ Баскетбол	Вікіпедія
http://uk.wikipedia.org/wiki/ Гандбол	Вікіпедія
https://uk.wikipedia.org/wiki/ Футбол	Вікіпедія
http://volleyball.in.ua/	Сайт шанувальників волейболу
http://basket.com.ua/	Сайт шанувальників баскетболу